

روبرتو بولانیو

آخرین مصاحبه و گفتگوهای دیگر

مارسلا والنز • ترجمه بهار سرلک

فهرست

۷.....	مقدمه: تنها میان ارواح مارسلا والدز
۷.....	بخشی در باره نویسنده
۱۵.....	بخشی مربوط به جنایت‌ها
۲۱.....	بخشی در باره روزنامه‌نگار
۲۹.....	بخشی در باره مکاتبات
۳۵.....	بخشی در باره قربانی
۴۳.....	ادبیات فقط از کلمات تشکیل نشده
۵۵.....	خواندن همواره از نوشتن مهم‌تر است
۷۳.....	همه ما مرهون سروانتسیم
۹۷.....	آخرین مصاحبه

مقدمه

تنها میان ارواح

مارسلا والدز

بخشی در باره نویسنده

در ژوئیه ۲۰۰۳ روبرتو بولانیو بر اثر نارسایی کبد درگذشت. او مدتی پیش از مرگ اظهار کرده بود که ترجیح می‌داد کارآگاه می‌شد تا نویسنده. بولانیو در زمان مرگش پنجاه سال داشت و منتقدان از او به عنوان مهم‌ترین رمان‌نویس آمریکای لاتین بعد از گابریل گارسیا مارکز یاد می‌کنند. اما وقتی مونیکا ماریستین^۱ برای نسخه مکزیکی مجله پلی‌بوی با بولانیو گفتگو کرد، بولانیو با صراحت حرف‌هایش را گفت. او به گزارشگر این مجله گفت: «بیش‌تر از این که دلم می‌خواست نویسنده شوم، دوست داشتم کارآگاه جنایی باشم. این را مطمئنم. دوست داشتم پرونده‌های

۱. Monica Maristain: مونیکا ماریستین ویراستار، روزنامه‌نگار و نویسنده آرژانتینی است. او برای روزنامه‌های آرژانتینی *Clarín* و *Nation* می‌نویسد.

قتل‌های زنجیره‌ای را بررسی کنم و کسی باشم که شب‌ها به صحنه جرم بازمی‌گردد و از ارواح نمی‌ترسد.»

بولانیو همواره برای نوشتن داستان‌های پلیسی و هیجانی شور و شوق داشت؛ یک بار هم جیمز الروی^۱ را بهترین نویسنده انگلیسی‌زبان نامید. اما علاقه بولانیو به داستان‌های پلیسی از پیرنگ داستان و سبک آن فراتر می‌رود. از نظر ماهوی داستان‌های پلیسی به معنای تحقیق در زمینه انگیزه‌ها و عملکرد خشونتند. بولانیو که در ۱۹۸۶ و در دوران قتل‌عام تلیتولکو^۲ به مکزیک مهاجرت کرده و به ادعای خودش در دوران کودتای نظامی ۱۹۷۳ شیلی مدت کوتاهی را در زندان وطنش به سر برده بود؛ همواره درگیر افکار مربوط به آن حوادث بود. رابطه میان هنر و رسوایی، هنروری و جنایت، نویسنده و دولت‌های مستبد از مهم‌ترین موضوع‌های آثار او به شمار می‌روند.

در واقع تمامی رمان‌های دوران کمال بولانیو واکنش نویسندگان به رژیم‌های سرکوبگر را موشکافی می‌کنند. بولانیو در ستاره دوردست^۳ (۱۹۹۶) با گریز به مقطعی از تاریخ کشور شیلی و جوخه‌های مرگ و ناپدید شدن افراد، شاعری را خلق می‌کند که به قاتلی زنجیره‌ای تبدیل می‌شود. او در داستان کارآگاهان وحشی^۴ (۱۹۹۸) از گروه شاعران جوانی تمجید می‌کند که طی سال‌های جنگ‌های کثیف مکزیک با نویسندگان دولتی مبارزه می‌کنند.

۱. James Ellroy: جیمز الروی (۱۹۴۸) جنایی‌نویس و مقاله‌نویس آمریکایی است. از آثار مشهور او می‌توان به رمان کورکب سیاه (۱۹۸۷) و محرمانه؛ لس‌آنجلس (۱۹۹۰) اشاره کرد.
۲. قتل‌عام تلیتولکو مربوط به کشتار ۳۰ تا ۳۰۰ دانش‌آموز و شهروند به دست نظامیان و پلیس در منطقه تلیتولکوی مکزیکوستیتی در دوم اکتبر ۱۹۶۸ است.

3. *Distant Star*
4. *Savage Detectives*

داستان کتاب چشم‌زخم^۱ (۱۹۹۹) روایت زندگی شاعر میان‌سالی است که در ۱۹۶۸ حین حمله نیروهای دولتی به دانشگاه خودگردان مکزیک با پنهان شدن در دستشویی جان خود را نجات می‌دهد. شبانه‌های شیلی^۲ (۲۰۰۰) محفلی ادبی را به تصویر می‌کشد؛ خانه‌ای که در آن نویسندگان جشن و مهمانی برگزار می‌کنند و در همان خانه مخالفان دولت شکنجه می‌شوند. و آخرین اثر بولانیو، ۲۶۶۶، که پس از مرگش منتشر شد، حول اخبار شومی از سال ۱۹۹۳ می‌چرخد. این اخبار حاکی از قتل بیش از ۴۳۰ زن و دختر در ایالت چیاواوا^۳ در مکزیک و به ویژه منطقه سیوداد خوارس^۴ بود.

اغلب این قربانی‌ها در راه مدرسه یا بازگشت از محل کار به خانه‌شان یا هنگامی که برای خوشگذرانی با دوستانشان بیرون رفته بودند، ناپدید شده بودند. روزها یا ماه‌های بعد، جسد آن‌ها کشف می‌شد؛ جسدهایی که در راه‌آب‌ها، وسط بیابان یا فاضلاب رها شده بودند. اکثر قربانی‌ها خفه شده بودند؛ برخی هم با چاقو کشته و برخی سوزانده شده بودند. بعضی‌های دیگر را با گلوله به قتل رسانده بودند. آثار تجاوز در بدن یک‌سوم قربانی‌ها مشهود بود و روی بدن برخی دیگر آثار شکنجه دیده می‌شد. بزرگ‌ترین قربانی شناخته‌شده حدود ۳۰ سال داشت و جوان‌ترین آن‌ها دانش‌آموزی دبستانی بود. از سال ۲۰۰۲ پرونده این قتل‌ها موضوعی برای ساخت فیلمی هالیوودی «شهر مرزی»^۵ با بازی جنیفر لوپز، نوشتن چندین کتاب غیرداستانی، ساخت چند مستند و دلیلی برای برگزاری تظاهرات بزرگی در مکزیک و

1. Amulet
2. *By Night in Chile*
3. Chihuahua
4. Ciudad Juarez
5. Bordertown